

Upplands Väsby
kommun

Redogörelse av inkomna synpunkter och yttranden

Arbetshandling 2025-04-10

Diarienummer

KS/2021:475

Klimatanpassningsstrategi för Upplands Väsby kommun

1. Inkomna synpunkter, lista

Synpunkter har inkommit från:

1.2 Kommunal instanser

1. Omsorgsnämnden
2. Kultur- och fritidsnämnden
3. Utbildningsnämnden
4. Socialnämnden
5. Bygg- och miljönämnden
6. Kommunstyrelsens teknik- och fastighetsutskott
7. Samrådet för finskt förvaltningsområde
8. Pensionärsrådet
9. Funktionsrättsrådet

1.3 Övriga

10. Sveriges geologiska undersökning (SGU)
11. Sollentuna kommun
12. Stockholm Exergi
13. Lantmäteriet
14. Vattenfall Eldistribution
15. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
16. Trafikverket
17. Länsstyrelsen Stockholm
18. Privatperson 1
19. Region Stockholm
20. SMHI
21. EON Eldistribution AB
22. Svenska kraftnät
23. Statens geotekniska institut (SGI)
24. SÖRAB
25. Naturskyddsföreningen Väsby
26. Norrvatten

- 27. Brandkåren Attunda
- 28. Upplands Bro kommun
- 29. Upplands Väsby hembygdsförening

2. Sammanfattning av inkomna synpunkter och projektets kommentarer

Detta dokument sammanfattar inkomna synpunkter under extern remiss av klimatanpassningsstrategin som pågick mellan den 10 december 2024 och den 4 mars 2025. Förlängd svarstid har beviljats till 28 mars. Observera att synpunkterna sammanfattats. Kommunledningskontorets svar (som redovisas i indragen text) redovisar om synpunkterna lagts till grund för bearbetning av strategin eller inte.

2.2 Kommunala instanser

Omsorgsnämnden

Inkom 21 februari 2025

För att undvika syftningsfel anser social- och omsorgskontoret att åtgärdens titel bör omformuleras till ”ta fram lokala krisplaner vid översvämning”. Kontoret anser även att krisplanen inte enbart ska göras på kontorsnivå utan ingå i respektive verksamhets kontinuitetsplan.

Väsby Stöd och Omsorg har en övergripande kontinuitetsplan och därutöver har samtliga underliggande enheter handlingsplaner som beskriver vad verksamheterna ska göra vid t.ex. längre elavbrott, nätavbrott, brand eller avstängt vatten. I enlighet med omsorgsnämndens verksamhetsplan 2025 ska social- och omsorgskontoret tillsammans med säkerhetsenheten ta fram en handlingsplan kring krisberedskap som utgår från fokusområdena i kommunens strategi för krisberedskap och civilt försvar. Syftet är att stärka krisberedskapen inom omsorgsnämndens verksamheter. Samtliga enheter ska även arbeta fram kontinuitetsplaner med rutiner och i detta arbete vore det lämpligt att säkerställa att riskerna vid klimatförändringar, så som extremvärme och översvämning finns med. I kommunens strategi för krisberedskap och civilt försvar nämns risken för klimatförändringar i samband med behovet av reservkraft. Social- och omsorgskontoret anser att det vore bra med en tydligare koppling till kommunens strategi för krisberedskap och civilt försvar i förslaget till klimatanpassningsstrategin för att visa att krisplanen vid översvämning i många fall skulle kunna ingå i verksamhetens krisplan vid andra extraordinära händelser.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret omformulerar åtgärden till ”ta fram lokala krisplaner vid översvämning”. Kontoret håller med om att det finns en stark koppling mellan klimatanpassningsarbetet och beredskapsarbetet. Klimatanpassningsstrategin har därför ett delmål som behandlar beredskap. I klimatanpassningsstrategin hänvisas också till risk- och sårbarhetsanalysen som tittar på extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Kommunledningskontoret har under året arbetat med att klimat- och sårbarhetsanalysen och risk- och sårbarhetsanalysen ska komma närmare varandra. Kommunledningskontoret ser positivt på om krisplanen kan ingå i verksamhetens krisplan för extraordinära händelser. Det finns nya kartunderlag som visar på var det finns översvämningrisker i kommunen och påverkade verksamheter behöver ta med sig detta.

Kultur- och fritidsnämnden

Inkom 21 februari 2025

Kultur- och fritidskontoret ser positivt på att föreslagen klimatanpassningsstrategi implementeras i kommunens arbete. Åtgärder i klimatanpassningsstrategin har begränsad beröring med kultur- och fritidskontorets kärnverksamhet, varpå en viktig aspekt av klimatanpassningsstrategin är att göra strategin och åtgärder kända inom kommunen för att skapa transparens och förståelse för arbetet med klimatanpassningar.

Kontoren förväntas ta fram lokala krisplaner för översvämning. För att ta fram krisplaner krävs information och kunskap, och det nämns i åtgärdsbeskrivningen att det är grundläggande att kontinuerligt uppdatera och tillgängliggöra kunskapsunderlag för att kunna utreda aktuella översvämningssrisker. Kultur- och fritidskontoret föreslår att det ska finnas en tydlig ansvarsfördelad central stödfunktion som tillgodoser kontoren med information och bistår i arbetet med framtagande av krisplaner.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. På kommunledningskontoret finns två enheter till stöd för krisplaner inom ämnesområdet klimatanpassning. Enheten för strategisk samhällsplanering kan kontaktas för stöd gällande underlag – så som översvämningsskator och värmekartor. Enheten för social hållbarhet och säkerhet kan kontaktas för stöd om krisplaner. Dessa enheter kan bistå i arbetet. Det är dock viktigt att verksamheterna själva ansvarar för sin egen krisplan.

Utbildningsnämnden

Inkom 21 februari 2025

Utbildningskontoret ställer sig positivt till förslaget till klimatanpassningsstrategi och ser det som positivt att ett delmål specifikt adresserar samhällsviktiga funktioner. Förskola och skola är samhällsviktig verksamhet och en viktig del i ett resiliellt samhälle. För många barn och elever är förskola och skola en trygg punkt i tillvaron och som behöver fortsätta att vara det även om klimatet förändras.

Utbildningskontoret identifierar inga motsättningar mellan förslaget till klimatanpassningsstrategi och skolans övriga styrdokument.

Kommunledningskontorets kommentar: Noterat.

Socialnämnden

Inkom 27 februari 2025

Socialnämnden antog social- och omsorgskontorets yttrande, och är därför detsamma som för omsorgsnämnden.

Kommunledningskontorets kommentar: hänvisar till svaret på omsorgsnämndens yttrande.

Bygg- och miljönämnden

Inkom 4 mars 2025

Bygg- och miljökontoret anser att det är viktigt att motverka negativa effekter av ett förändrat klimat och ser positivt på att kommunstyrelsen tar fram en klimatanpassningsstrategi med tillhörande åtgärdsförslag.

Bygg- och miljökontoret föreslår ett förtydligande i bilaga 1 under stycket om översvämning. I stycket skriver man följande;

”I Upplands Väsby kommun finns kända förekomster av bland annat PFAS- och PCB-föreningar. För att förebygga föroreningsspridning via dagvatten vid översvämningar behöver det först utredas var det förekommer föroreningar i dagvattenssystemet”.

Bygg- och miljökontoret vill framföra att det finns många andra kända föroreningsförekomster än PFAS och PCB. Bygg- och miljökontoret anser också att det borde förtydligas att utöver att utreda var det förekommer spridningar i dagvattensystemet även bör inkludera att se på vilka miljöfarliga verksamheter det finns i översvämningspåverkade områden och vilka möjliga föroreningsspridningar det kan bidra med.

Bygg- och miljökontoret anser också att strategin borde kompletteras med förebyggande åtgärder för planering och genomförande av nybebyggelse. Kommunerna har ett ansvar att ta hänsyn till klimatförändringarna vid planering av ny bebyggelse.

Klimatanpassning bör integreras i all planering såsom översiktsplanering, detaljplanering och i bygglovshantering, osv. och inte enbart fokusera på insatser i den redan bebyggda miljön. En sådan åtgärd skulle kunna vara att ta fram praktiskt tillämpbara styrdokument, till exempel riktlinjer för klimatanpassning, eller integrera klimatanpassning i riktlinjerna för nybyggnation.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. Stycket skrivs om för att tydliggöra att det finns fler kända föroreningar i kommunen. ”I Upplands Väsby kommun finns många olika typer av kända markföroreningar, bland annat PFAS- och PCB-föroreningar. För att förebygga föroreningsspridning via dagvatten vid översvämnning behöver det utredas var det förekommer föroreningar i dagvattensystemet och inom vilka fastigheter. Det kan bland annat göras genom att undersöka vilka miljöfarliga verksamheter som finns inom översvämningsdrabbade områden, och utreda vad verksamheterna behöver vidta för åtgärder.”

En åtgärd läggs till under kategorin översvämnning, om tillsyn av miljöfarliga verksamheter inom översvämningsdrabbade områden.

Upplands Väsby kommun har underlag som visar på översvämningsrisker samt underlag om miljöfarliga verksamheter. Hur detta underlag kan användas får tillsynsmyndigheten bedöma. Information om översvämningsdrabbade områden ska informeras om, och i strategin finns en åtgärd om att informera parter med rådgivet om detta.

Kommuner har redan ett ansvar att vid planering av ny bebyggelse ta hänsyn till klimatförändringarna. Flera av åtgärderna syftar också till att förstärka det arbetet, till exempel åtgärden om att använda grönytefaktor i detaljplanering.

Kommunstyrelsens teknik- och fastighetsutskott

Inkom 14 mars 2025

Kommunstyrelsens teknik- och fastighetsutskott antar kontoret för samhällsbyggnads yttrande såsom sitt eget, med tillägget att säkra att information om översvämningsriskerna når övriga fastighetsägare i kommunen, samt överlämnar det till kommunstyrelsen.

Kontoret anser att det är positivt att förslaget till riktlinje är övergripande, tydlig och relativt välskriven. För att undvika syftningsfel anser kontoret att åtgärden ”ta fram lokala krisplaner för översvämnning på kontorsnivå” bör omformuleras till ”ta fram lokala krisplaner vid översvämnning”. Kontoret anser även att krisplanen inte enbart ska göras på kontorsnivå utan ingå i respektive verksamhets kontinuitetsplanering.

Samtliga enheter inom kontoret har kontinuitetsplaner som beskriver vad verksamheterna ska göra vid till exempel längre elavbrott, brand eller avstängt vatten. Kontoret anser att det vidare vore lämpligt att även perspektivet översvämnning inkluderas i dessa kontinuitetsplaner om så inte redan är fallet.

I kommunens strategi för krisberedskap och civilt försvar nämns risken för klimatförändringar främst i samband med behovet av reservkraft. Kontoret för samhällsbyggnad anser att det vore bra med en tydligare koppling till kommunens strategi för krisberedskap och civilt försvar i förslaget till klimatanpassningsstrategi för att visa att krisplanen vid översvämning i många fall skulle kunna ingå i verksamhetens krisplan vid andra extraordinära händelser.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. Kontoret avser att informera om översvämningssrisker i kommunen. Redan idag finns skyfallskarteringen att hitta i verktyget Väsbykartan. I övrigt hänvisar kontoret till svaret som getts Omsorgsnämnden ovan.

Samråd för finskt förvaltningsområde

Inkom 25 mars 2025

Samordnaren för finska förvaltningsområdet har fått att besvara en remiss som handlar om den klimatanpassningsstrategin och klimatåtgärderna som planeras för att möta de utmaningar som förändringar som sker i klimatet och dess verkan på miljöerna i Upplands Väsby.

Samrådet godkänner remissen men vill påminna om vikten av att informationen som riktar sig till kommuninvånare tar hänsyn till att Upplands Väsby kommun är ett finskt förvaltningsområde och att särskilt den äldre generationen behöver kommunikationen även på finska. Då man räknar de äldre som extra utsatta vid förändringar av klimat enligt remissen, behöver den sverigefinska minoriteten information på finska.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkten och informationen. Kontoret delar uppfattningen att kommunikationen i samband med extraordinära händelser behöver vara anpassad för att nå ut till alla invånare – inklusive på andra språk där det finns särskilda behov. I dagsläget finns inte någon fastställd rutin eller övergripande policy för översättning av styrdokument eller kommunikation vid kris. Däremot ska kommunens invånare, om de önskar, bli bemötta på finska i sina kontakter med kommunen.

Ett arbete pågår med att ta fram en mer samlad inriktning för kriskommunikation och beredskap - där frågor om språk, målgruppsanpassning och informationskanaler är viktiga delar. Att Upplands Väsby är finskt förvaltningsområde är en viktig aspekt vi behöver ta hänsyn till i det fortsatta arbetet.

Pensionärsrådet

Inkom 25 mars 2025

Rådet finner klimatanpassningsstrategin välformulerat och i det närmaste heltäckande. Dock saknar rådet en beskrivning av de värmeböljor som kan förväntas under sommarperioder då jordens medeltemperatur höjs.

Erfarenheter i närtid från många av Europas städer visar att höra temperaturer kan bli mycket farliga för äldres liv och hälsa. Man har där inrättat så kallade kylpunkter där man kan svalka sig vid behov.

Det saknas en beskrivning av detta och rådet förväntar sig att detta kommer med i framtagningen av de mer konkreta planer som ska utarbetas.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. Mer om temperaturhöjningens konsekvenser finns att läsa om i kommunens klimat- och sårbarhetsanalys. Förslaget om kylpunkter tas med till kommande arbete med uppdatering av strategin, men kontoret vill understryka att syftet med åtgärderna

för att bevara grönska är att säkerställa att det finns platser med svalka och parkbris i kommunen.

Funktionsrättsrådet

Inkom 28 mars 2025

Rådet har tagit del av förslaget och ställer sig positivt till det.

Kommunledningskontorets kommentar: Noterat.

2.3 Övriga

Sveriges Geologiska Undersökning

Inkom 18 december 2024

SGU avstår från att lämna yttrande i rubricerat ärende.

Sollentuna kommun

Inkom 18 december 2024

Sollentuna kommun lämnar inget yttrande då de inte ser att de berörs.

Stockholm exergi

Inkom 9 januari 2025

Fjärrvärme/fjärrkyla distribution tar gärna del av löpande arbete och klimatanpassningsåtgärder. Våra distributionsledningar behöver likt VA- ledningar och övriga infrastruktursledningar, löpande säkras mot ökade vattenflöden, grundvatten osv.

Kommunledningskontorets kommentar: Kommunen delar gärna med sig av information. Ett samarbetsforum mellan kommunen och Stockholm exergi finns redan idag och där har till exempel resultat från kommunens skyfallskartering lyfts.

Lantmäteriet

Inkom 15 januari 2025

Lantmäteriet avstår från att granska handlingarna och lämna synpunkter i ärendet.

Vattenfall Eldistribution

Inkom 23 januari 2025

Vattenfall Eldistribution har elnätansläggningar i Upplands-Väsby kommun. Vid planering av klimatanpassade åtgärder är det viktigt att beakta dessa tex placering av skyfallsområden, dagvattendammar mm. Vattenfall Eldistribution önskar vara remissinstans vid anpassningar som kan påverka eller är i närheten av våra anläggningar.

Kommunledningskontorets kommentar: Noterat.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Inkom 29 januari 2025

MSB har i uppdrag att stödja kommuner och länsstyrelser med karteringar av översvämningsrisker. För Upplands Väsby kommun har en kartering tagits fram för Oxsundaån. Karteringen finns att tillgå via MSB:s översvämningsportal. Det framgick inte i underlaget om kommunen tagit del av karteringen.

MSB har tagit fram en värmekartering över Sverige. Värmekarteringen ger ett övergripande planeringsunderlag för att identifiera var höga temperaturer är vanliga inom ett län eller kommun. Planeringsunderlaget kan vara till hjälp för att analysera och utreda var klimatanpassningsåtgärder kan behöva genomföras, för att skydda mot höga temperaturer där behovet är som störst. Det framgick inte i underlaget om kommunen tagit del av karteringen.

Kommunledningskontorets kommentar: Till klimatanpassningsstrategin finns ett underlag, Klimat- och sårbarhetsanalys (2022). I denna framgår vilka kartunderlag som använts. För översvämningsanalys har MSB:s karta använts, men för analys av höga temperaturer har länsstyrelsens kartunderlag använts. Den värmekartering från MSB som kommunen känner till publicerades efter att klimat- och sårbarhetsanalysen färdigställts.

Trafikverket

Inkom 3 februari 2025

Trafikverket ser positivt på kommunens ambition att med ett strategiskt angreppssätt beskriva utmaningar kopplat till extremväder. Det är positivt att målformuleringarna innefattar både framkomlighet och tillgänglighet till samhällsviktiga funktioner samt att säkra teknisk infrastruktur, där bl.a. vägar ingår.

Trafikverket har i sitt arbete med klimatanpassning av den statliga infrastrukturanläggningen identifierat att samverkan med framför allt kommuner är nödvändig för att kunna planera och genomföra effektiva klimatanpassningsåtgärder. Det är också en fråga om gränsdragningar och delat ansvar för många av de risker som kan påverka Trafikverkets anläggning. Trafikverket anser därför kommunens avgränsning, att fysiska åtgärder begränsas till mark som kommunen har rådighet över, kan utgöra en utmaning i att hantera vissa av de mest samhällsviktiga åtgärdsbehoven.

Trafikverket saknar också, i beskrivningen av metoden för kommunens klimatanpassningsarbete, ett moment som inbegriper samverkan med externa aktörer som verkar inom kommunen. Trafikverket ser gärna att kommunen är tydlig med hur man önskar föra dialog och samverka med andra parter samt hur man avser arbeta med risker med nytta för flera parter och som kan bidra till ökad robusthet för samhället även utanför kommunen.

Trafikverket anser att det är önskvärt att kommunen avsätter resurser till finansiering av åtgärder i samverkan med andra aktörer, t.ex. Trafikverket. Trafikverket har i sitt klimatanpassningsarbete identifierat riskpunkter inom Upplands Väsby kommun, inte minst översvämnning av Ostkustbanan vid höga flöden i Väsbyån, samt översvämnning av E4 vid Trafikplats Glädjen vid skyfall. Trafikverkets bedömning är att båda dessa riskpunkter kräver fortsatt utredning i samarbete med kommunen för att lyckas skapa en så robust anläggning som möjligt. Det förekommer även ytterligare riskpunkter i det statliga vägnätet inom kommunen, främst översvämningsrisk kopplat till skyfall, och även i dessa fall kan samverkan vara nödvändig.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. De fysiska åtgärder som föreslås i klimatanpassningsstrategin ligger på kommunens mark. Där kommunen har rådighet över marken kan kommunen föreslå åtgärd, uppskatta kostnader och ansvara för genomförande. Ytterligare åtgärder för att minska konsekvenserna av klimatpåverkan kan genomföras på privat mark. Sådana möjligheter kommer hanteras separat utanför ramarna för detta uppdrag.

Kontoret håller med om att samarbete med externa aktörer som verkar i Väsby är viktigt. En åtgärd som föreslås är att informera externa aktörer som har samhällsviktig verksamhet inom kommunens gränser om skyfallskarteringen och översvämningsrisken. För att inbegripa samverkan ändras åtgärden till att informera och föra dialog med dessa parter. Kontoret ser behovet av samverkan med Trafikverket gällande både Ostkustbanan och översvämnning av E4 vid Trafikplats Glädjen. Vid båda dessa områden har kommunen genomfört skyfallsanalyser och utrett åtgärder. Kommunen avser att föra dialog med

Trafikverket kring dessa, men vad för finansiering som krävs är inte klart idag, och därför ingår inte det i denna strategi.

Länsstyrelsen i Stockholms län

Inkom 17 februari 2025

Länsstyrelsens viktigaste synpunkter:

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tar fram en klimatanpassningsstrategi, på strategins övergripande mål och delmål samt det förebyggande angreppssättet med fokus på resiliens. Strategin är i linje med Länsstyrelsens regionala handlingsplan för klimatanpassning.

Länsstyrelsen föreslår att kommunen i strategin förtydligar kopplingen till PBL 3 kap. 5 § om kommunens ansvar gällande klimatrelaterade risker inom översiktsplaneringen och hur dessa risker kan minska eller upphöra.

Det kan med fördel förtydligas i strategin att arbetet ska sträva efter synergi med nationella miljö kvalitetsmål. Även hänvisa till dokument där arbetet med kommunens miljömål beskrivs.

Länsstyrelsen föreslår att de föreslagna åtgärderna (bilaga 1) kompletteras med ytterligare åtgärder.

1. Samråd med räddningstjänst
2. Stärkt skydd av värdefulla naturområden samt stärkt kommunövergripande grön infrastruktur.
3. I åtgärden om klimatanpassat växtmaterial kan förtydligas att det i första hand bör vara inhemska arter, och att man inte ska använda invasiva arter.
4. Särskild hänsyn till grupper som är känsliga för värme. Den fysiska utomhusmiljön kring vård- och omsorgsboenden och förskolor samt skolor är viktiga ur många aspekter. Gårdar med grönska ökar välbefinnandet och bidrar med svalka. Det är därför positivt att utvärdera utemiljöns utformning för att identifiera svala platser eller för att se över eventuell möjlighet att skapa svala platser. En ytterligare möjlig åtgärd kan vara att utbilda chefer och personal på vård- och omsorgsboenden och förskolor för att de ska få kunskap om hur verksamheten kan anpassas vid händelse av värmebölja.

Vissa definitioner (kapitel 2) är otydliga, till exempel *klimatfaktor* och *extrem väderhändelse*.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. Kontoret utvecklar meningen om klimatfaktor i enlighet med definitionen i kommunen klimat- och sårbarhetsanalys. I bakgrunden läggs en mening till om att det är lagstadgat i plan- och bygglagen att kommunens syn på risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion ska framgå av kommunens översiktsplan. Översiktsplanen ska också redogöra för hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Gällande förslag på ytterligare åtgärd:

1. Kontoret anser att samråd med räddningstjänst omfattas av åtgärden informera berörda aktörer – åtgärden vidgas till att informera och föra dialog. Attunda brandstation har även skickats denna remiss.
2. Kommunen har ett befintligt uppdrag att utreda förutsättningarna för att skydda utvalda naturområden.
3. Frågor om växtval kommer att hanteras inom uppdraget.
4. Kommunen håller med om att det är viktigt att ta särskild hänsyn till grupper känsliga för värme. Kommunen har redan idag riktlinjer för skolgårdar med ett

poängssystem där poäng fås för bland annat möjlighet till skugga. Beredskapsplan för värmebölja finns redan inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet, där rutiner tas fram utifrån särskilda råd vid värmeböljor från folkhälsomyndigheten. Kommunen håller dock med om att fler åtgärder bör riktas till sårbara grupper. I åtgärdslistan läggs en åtgärd till för att säkerställa framkomlighet till brukare vid olika naturrelaterade händelser.

Privatperson 1

Inkom 19 februari 2025

DN skriver om översvämningsrisk vid 100-årsregn, som pekar på att Fresta kan drabbas. Det pågår ett arbete med vatten/avlopp i området, precis i den korsning som ser värst ut i DN:s karta. Passa på att eliminera översvämningsrisken när maskiner och manskap är på plats, innan allt är återställt och asfalterat.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkten. Upplands Väsby har tagit fram en skyfallskartering som också visar att bostadsområdet i Fresta drabbas vid skyfall. Därför föreslår en av åtgärderna att verka för skyfallslösningar för de bostadsområden som pekats ut i skyfallskarteringen. Fresta är ett av de områden som pekats ut.

Generellt föredrar kommunen ytliga lösningar för att hantera skyfall. Att dimensionera ledningar för ett extremväder är sällan kostnadseffektivt.

Region Stockholm

Inkom 24 februari 2025

Region Stockholm noterar att planen i huvudsak består av åtgärder som kan ge resultat på lite längre sikt så som ökad kunskapsinhämtning, ta fram planer, kartläggningar, riktlinjer och rutiner, trädinventeringar och information om risker till aktörer som berörs av problemen. Det är viktiga åtgärder som skapar förutsättningar för ett systematiskt framtida arbete.

Region Stockholm föreslår att strategin med tillhörande handlingsplan kompletteras med fler förebyggande åtgärder som skapar resiliens och hanterar effekterna av ett förändrat klimat i nutid.

Region Stockholm föreslår att strategin kompletteras med ett stycke som mer utförligt beskriver vilken typ av åtgärder som kan ge positiv effekt på andra klimatfaktorer och på vilket sätt. Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050 lyfter betydelsen av att utgå från de naturgivna förutsättningarna och utnyttja och utveckla ekosystemtjänster i klimatanpassningsarbetet, särskilt de med vatten- och naturreglerande funktioner, vilket ökar möjligheten att nå flera miljö- och samhällsmål samtidigt.

Region Stockholm föreslår att kapitlet om storm kompletteras med förebyggande åtgärder som fokuserar på att bibehålla och återställa naturliga ekosystem, som våtmarker, som kan agera buffertzoner mot extremväder och stormar. Träd som växer i dessa ekosystem har ofta ett mer robust rotsystem och är mer motståndskraftiga mot stormar.

Region Stockholm föreslår i enlighet med tidigare nämnda synpunkter att åtgärdslistans kolumn för ”mål” i kapitlet ”åtgärdslista” kompletteras med information om vilka övriga delmål och klimatfaktorer som åtgärden kan bidra till att uppnå eller minimera.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna. Kommunen vill gällande frågan om ekosystem hänvisa till kommunens åtgärdsplan för ekosystemtjänster. I strategin läggs ett stycke till om förhållandet till åtgärdsplan för ekosystemtjänster, naturvårdsplan och vattenplan. Gällande

åtgärders koppling till delmål och klimatfaktorer, så finns redan delmål listade i en kolumn. Däremot har inte en analys genomförts gällande varje åtgärds koppling till klimatfaktor.

SMHI

Inkom 27 februari 2025

SMHI ser positivt på att åtgärdsplanen tar ett samlat grepp runt vattenfrågan, där översvämningsrisker från skyfall, situationen kring Väsbyån samt övriga risker hanteras tillsammans. Myndigheten vill dock påminna om att ett förändrat klimat förväntas förstärka hydrologiska extremer åt båda hållen. Torra perioder kan framgent förväntas bli ännu torrare än idag, och detta måste finnas i åtanke vid planering och design av de åtgärdsförslag och blågröna lösningar som finns med i klimatanpassningsstrategin för att få åtgärder som fungerar väl under olika hydrologiska förutsättningar.

I styrdokumentet står det ”framtidens klimat”. Det är viktigt att förtydliga vilken tidsperiod som avses.

SMHI vill påpeka att det råder osäkerhet kring modellsimuleringar om framtida stormar i Sverige, inga entydiga resultat finns som pekar på någon ökning av frekvens eller styrka. Dock finns det mycket som tyder på att risken för stormskador ökar då vintrarna blir mildare och det finns mindre tjäle i marken.

SMHI vill informera om att SMHIs klimatanalys från 2015 som det refereras till i styrdokumentet bygger på en klimatanalys som inte innehåller den senaste uppdaterade informationen. SMHI vill också informera om att ett nytt klimatunderlag tagits fram (2025) som kan användas vid genomförande av klimat- och sårbarhetsanalyser.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret vill hänvisa till kommunens klimat- och sårbarhetsanalys som togs fram 2022 gällande klimatscenarier och klimatfaktorer. Kontoret noterar det nya underlaget, och föreslår att kommunen beaktar detta vid framtagande av nästa klimat- och sårbarhetsanalys. Kontoret tackar för informationen om stormar och ändrar meningen till att ha endast skyfall som exempel.

E.ON Eldistribution AB

Inkom 28 februari 2025

Klimatförändringarna beräknas medföra såväl stigande medeltemperatur som ökad nederbörd. Vintrar väntas bli mildare och somrarna varmare vilket kommer förändra vissa mönster för energianvändningen. Under sommaren kan behovet av kyla i bostäder att öka medan behovet av värme under vintern kan minska något. Mer och kraftigare nederbörd ger fler och kraftigare översvämningar vilka i sin tur kan leda till störningar i elförsörjningen. Även mängden åsknedslag förväntas öka i ett varmare klimat med påverkan på elleveranser till följd.

För E.ONs del är det av stor vikt att kommunen ser över vilka områden som kan vara utsatta för översvämning till följd av ökad nederbörd eller stigande havsnivå och delger E.ON den informationen. Av stor vikt är också planering och placering av elcentraler eller annan infrastruktur för el och energi. På så sätt utsätts de inte för onödiga risker kopplat till översvämning.

E.ON instämmer i att det är viktigt att den tekniska infrastrukturen är funktionell även vid klimatrelaterade händelser samt att det är viktigt att säkra den tekniska infrastrukturen genom anläggning av skyfallsytor för att minska översvämning av vägar, eller riskträd identifieras för att skydda vägnät och luftledningar vid storm.

En ordentlig analys om hur åskan påverkar det kommunala samhället kan slutligen vara värdefull liksom utredningen kring behov av att om möjligt byta ut gammal och åskkänslig utrustning.

Kommunledningskontorets kommentar: Upplands Väsby strävar efter att nya bostäder inte ska värmas med direktverkande el, vilket framgår av kommunens Klimat- och energistrategi (2022). Dock är det viktigt att ha i åtanke att befintliga mönster i elanvändningen kan förändras. Kommunen har delgett E.ON skyfallskarteringen och vilka elnätsstationer som kan drabbas.

När en ny klimat- och sårbarhetsanalys ska tas fram kommer kommunen göra en bedömning om vilka analyser som är nödvändiga att göra gällande olika klimatscenarier och klimatfaktorer.

Svenska kraftnät

Inkom 3 mars 2025

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har inget att erinra.

Statens geotekniska institut

Inkom 3 mars 2025

SGI är positiv till att huvudansvaret för åtgärd 1 ”Utredning av riskområden för stabilitet, skred och ras, samt identifiering av områden lämpliga för åtgärder” ligger på strategisk planering. Det möjliggör förvaltningsövergripande arbete. Åtgärder för att minska risker för ras och skred kan behöva samordnas med annan planering. Det finns möjligheter att skapa synergier mellan stabilitetsåtgärder och åtgärder för att hantera dagvatten, skyfall, översvämning och grönplanering. Det är också viktigt att säkerställa att andra åtgärder inte påverkar markstabiliteten på ett negativt sätt, exempelvis genom infiltration av dagvatten, dagvattendammar eller placering av översvämningsvallar i ett område med stabilitetsproblem. Vidare föreslår SGI omformulering av åtgärden till ”Utredning av riskområden för låg stabilitet, ras och skred,...” eller ”Utredning av riskområden för stabilitetsbrott som medför ras och skred,...”.

Om erosion är ett problem i kommunen bör även denna aspekt beaktas. Erosion kan leda till ras och skred. Onaturlig erosion längs stränder, exempelvis vågpåverkan från båttrafik, kan påverka ekosystemen negativt. Om det behövs erosionsskyddande åtgärder bör naturbaserade lösningar väljas i första hand.

SGI vill också lyfta arbete med klimatanpassning kopplat till problem med sättningar i mark. Det är inte en geoteknisk säkerhetsfråga som omfattas av de statliga ingripandegrunderna, det är en aspekt som berör hållbart markbyggande, där särskild hänsyn tas till sättningsförutsättningarna vid utbyggnad av områden för att undvika framtida problem och kostnader i samband med sättningskador. Även här finns en koppling till hantering av dagvatten, skyfall och översvämning. Exempelvis kan ledningsbrott uppkomma genom sättningar.

SGI upplyser också om information, statliga underlag, till det fortsatta arbetet med att identifiera riskområden.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för synpunkterna och ändrar åtgärd 1, under ras, skred och erosion, till att avse låg stabilitet. I åtgärden läggs också erosion till som en aspekt. Statligt underlag, samt det underlag som finns på kommunal nivå, kommer ligga till grund för fortsatt arbete.

SÖRAB

Inkom 4 mars 2025

I strategin anges att kommunen ska anlägga en skyfallsåtgärd i anslutning till utfarten för brandstationen i enlighet med skyfallsutredningen. SÖRAB antar att åtgärden avser den utfart på Smedbyvägen som delas av SÖRAB och Brandkåren Attunda. Om åtgärden inte avser den gemensamma utfarten önskar SÖRAB att Upplands Väsby kommun säkerställer att även SÖRABs utfart är skyfallssäkrad på samma sätt som räddningstjänstens.

Kommunledningskontorets kommentar: Kommunen tackar för synpunkten. För information avser åtgärden att minska översvämningsrisken i en lågpunkt på Smedbyvägen. Syftet är att öka framkomligheten för räddningstjänsten, vars funktion är extra viktig under och efter ett skyfall.

Naturskyddsföreningen

Inkom 4 mars 2025

Med tanke på att naturolyckor och väderhändelser accelererar och redan har inträffat på många platser i Sverige så anser vi att klimatanpassningsåtgärder brådskar. Startdatum för åtgärder och planering av åtgärder borde sättas tidigare för de åtgärder som är akuta. En bedömning av vad som brådskar mest bör göras.

Vi anser att det är mycket viktigt att kända förorenade områden med PCB, PFAS, men också med andra farliga ämnen fullt ut beaktas i genomförande av åtgärdsplanen. De flesta kan vara redovisade i MIFO-kartan, men om kunskapsläget är bristfälligt bör fler provtagningar göras.

Grönytefaktor är utmärkt att använda i detaljplaner. Vi anser att det behöver göras en beräkning av grönytefaktor i bebyggelsen, med början i centrala delar och andra tätt bebyggda områden. En sådan kartering, med återkommande uppföljningar, ger en god vägledning till var grönstrukturen behöver förstärkas för att leverera ekosystemtjänster och bidra till robust klimatbuffring.

Skyfallskarteringen ger ett bra underlag om var skyfall kan förväntas ge olägenheter. Det redovisas inte här hur planen för att utöka flödeskapaciteten i Väsbyån under järnvägen vid Tegelvägen fortskrider.

Vi anser också att man borde belysa problemen med höga inomhustemperaturer som en riskfaktor, framförallt för barn, äldre och funktionsnedsatta personer.

Vid översvämning av Väsbyån riskerar de kommunala funktioner som opererar i Optimuskvarteret att bli strömlösa. Om dessa är involverade i krisledning eller stöd till krisledning bör det finnas en plan B.

Kommunen har enligt den nationella strategin ett ansvar för säkra distributionskedjor för livsmedelsförsörjning i krissituationer. Den lokala jordbruksmarken är en tillgång för en robust lokal livsmedelsförsörjning i krissituationer. En kommunal klimatanpassningsstrategi bör därför inkludera åtgärder i planering för ökad lokal livsmedelsproduktion för att stärka samhällets motståndskraft vid klimatförändringar och kriser. Att bebygga åkermark är därför ett kortsiktigt och skadligt beslut. Åkermark är en begränsad resurs och kan inte ersättas när den väl är förstörd. Att skydda den genom hållbara detaljplaner är avgörande för framtida livsmedelsförsörjning. Kommunen bör satsa på att utveckla odlingsmöjligheter, stödja lokala jordbruk och planera bebyggelse på redan exploaterad mark.

Genom att värna åkermarken stärker kommunen sin självförsörjning, minskar sårbarheten vid kriser och bidrar till en mer hållbar framtid. Därför bör kommande översiktsplaner förtydligas så att bebyggelse på jordbruksmark ersätts med smarta, långsiktiga lösningar. Kommunens stadsutveckling kan fokusera på att fortsätta att satsa på smart och hållbar förtätning av bebyggelse.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret håller med om att klimatanpassningsåtgärder är viktiga. Tidplanen har satts efter resurser och om några åtgärder är beroende av varandra.

Kontoret noterar att Naturskyddsföreningens yttrande angående föreningens förekomster går i linje med yttrandet från Bygg- och miljönämnden. Kommunledningskontoret hänvisar till svaret som getts Bygg- och miljönämnden ovan.

Kontoret tackar för inspel till framtida arbete med grönytefaktor. Angående skyfallsåtgärder är några utredda i kommunens skyfallsplan. Åtgärder för att öka flödeskapaciteten i Väsbyån behandlas inte inom ramen för detta projekt, utan är en del av det pågående arbetet med att ta fram en åtgärdsplan för Väsbyån.

Gällande särskilt sårbara grupper hänvisar kontoret till svaret under Länsstyrelsens yttrande.

Det stämmer att planerat kommunhus ligger i område med risk för översvämning. Därav finns en åtgärd för att på kontorsnivå ta fram krisplan för översvämning.

Kommunens klimat- och sårbarhet redovisar generella konsekvenser på jordbruksmark till följd av både temperaturhöjning och översvämningar. I följande steg i klimatanpassningsarbetet, under åtgärdsidentifieringen, identifierades ingen enskild åtgärd för att skydda jordbruksmarken från torka eller översvämning. Gällande planering tog kommunen 2024 fram ett underlag gällande jordbruksmarken i kommunen. Detta underlag är ett stöd i plan- och lovärenden.

Norrvatten

Inkom 5 mars 2025

Norrvatten saknar påverkan på grundvatten i klimatanpassningsstrategin. Det saknas information om att det i kommunen finns en högt prioriterad reservvattentäkt för dricksvattenproduktion som behöver skyddas. Att säkerställa både kvalitet och kvantitet i grundvattnet kan vara en utmaning i ett förändrat klimat. Det blir då viktigt att skydda de grönytor och den orörda mark som ligger ovanför grundvattenmagasinet för att bibehålla tillräcklig grundvattenbildning samt att säkerställa att föroreningar inte sprids till grundvattnet i samband med skyfall och översvämningar. Dagvattenhanteringen måste planeras så att endast rena dagvattenflöden tillåts infiltrera i åsen. Förutom att värna grundvattenmagasinet som dricksvattentäkt ska även fastslagna miljö kvalitetsnormer följas.

Åtgärd 1 för skyfall bör även gälla miljöfarlig verksamhet. Norrvatten anser att det är viktigt att dessa verksamheter som riskerar att översvämmas genomför åtgärder för att minimera risken för spridning av förorening. Norrvatten saknar en punkt om åtgärder kopplat till risk för översvämning av avloppssystemet i kommunen. Bräddpunkter som ligger inom vattenskyddsområdet bör ses över och åtgärder bör vidtas för att minimera risken för avloppsbräddning inom vattenskyddsområdet.

Tabellen med åtgärder kopplade till temperaturhöjning bör kompletteras med en åtgärd att skydda de orörda grönytor som finns på åsen för att bibehålla grundvattenbildningen i ett varmare klimat.

Kommunledningskontorets kommentar: Klimatanpassningsstrategin ska läsas tillsammans med kommunens klimat- och sårbarhetsanalys för att förstå kommunens förutsättningar. I klimat- och sårbarhetsanalysen hittar man mer information om Hammarby vattentäkt. Kontoret tackar för synpunkten gällande

åtgärd 1 för skyfall, och anser att åtgärden har en bredd för att innefatta information till verksamheter med miljötillsyn. Gällande grönytor har kommunen ett pågående projekt som undersöker skydd av naturmark med utgångspunkt i naturvärden samt friluftsvärden och tätortsnära natur. Synpunkten om att bevara grönytor på åsen vidareförmedlas till projektet.

Bräddpunkter undersöks inte specifikt i förhållande till åsen, däremot har kommunen en vattentjänstplan som beskriver den långsiktiga planeringen för vattenförsörjning och avloppshantering. Där framgår att kommunen arbetar med att minska mängden tillskottsvatten för att minska risken för bräddning vid höga flöden. I klimatanpassningsstrategin läggs ett stycke till om vattentjänstplanen för att förtydliga var frågan hanteras.

Brandkåren Attunda

Inkom 7 mars 2025

Brandkåren Attunda noterar att klimatanpassningsstrategin omfattar åtgärder vid Upplands Väsby brandstation. Då det inte framgår vilken av fastigheterna som avses, bör det klargöras huruvida åtgärderna gäller den nuvarande brandstationen eller den nya fastigheten – del av Vilunda 1:548, dit verksamheten planeras flytta. Utöver det har Brandkåren inget att erinra.

Kommunledningskontorets kommentar: Åtgärden avser befintlig byggnad och ska avlasta en lågpunkt på Smedbyvägen.

Upplands Bro kommun

Inkom 18 mars 2025

Upplands-Bro kommun har nyligen fram ett dokument som i allt väsentligt är av samma karaktär som det Upplands-Väsby har tagit fram. Det är positivt att frågor om klimatanpassning lyfts upp då det är nödvändigt för de flesta av samhällets organisationer att förhålla sig till hotet om ett förändrat klimat. För att vara förberedda behövs ett aktivt ställningstagande till egna förutsättningar. Även om det är unika situationer som gäller för olika kommuner finns det ett värde i att detta är ett arbete som sker på olika håll, bland annat genom att det finns referensexempel och att det finns möjlighet att utbyta erfarenheter. Både Upplands-Väsby och Upplands-Bro deltar i länsstyrelsens nätverk för klimatanpassning och har där möjlighet att ta del av varandras arbete.

Klimatförändringarnas koppling till översvämningar och hur detta kan leda till att föroreningar hamnar i recipienten Mälaren nämns. I den frågan har kommunerna ett konkret gemensamt intresse och Upplands-Bro ser gärna ett kommunöverskridande samarbete kring detta.

Upplands-Bro kommun saknar i strategin ett resonemang kring sårbara gruppers utsatthet och åtgärder för att minska denna. Det finns stora risker för dessa grupper kopplade till värmeböljor och här kan kommunen spela en roll, både med åtgärder inom ramen för socialtjänstens kontakter med till exempel äldre men också med allmän information. Det finns potential i att lyfta in den typen av frågor, både i strategidelen och i bilagan med åtgärder.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för svaret. I arbetet med att ta fram klimatanpassningsstrategin, bland annat inom klimat- och sårbarhetsanalysen, lyfts särskilt sårbara grupper. I åtgärdslistan läggs en åtgärd till för att säkerställa framkomlighet till brukare vid olika naturrelaterade händelser.

Kommunen har redan idag riktlinjer för skolgårdar med ett poängsystem där poäng fås för bland annat möjlighet till skugga. Beredskapsplan för värmebölja finns redan inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet, där rutiner tas fram utifrån särskilda råd vid värmeböljor från folkhälsomyndigheten. Kontoret håller

dock med om att fler åtgärder bör riktas till sårbara grupper, och tar med sig detta till nästa iteration av klimatanpassningsstrategin.

Upplands Väsby hembygd förenings

Inkom 20 mars 2025

Vid ett styrelsemöte den 4:e mars diskuterade föreningens styrelse förslaget till strategi för klimatanpassning. Hembygd förenings konstaterade att den med intresse tagit del av "Förslag till klimatanpassningsstrategi". Vi har för närvarande inga synpunkter på strategin men vi vill gärna få fortsatt information om hur strategin kommer att realiseras i form av konkreta åtgärder mm.

Kommunledningskontorets kommentar: Kontoret tackar för svaret. I strategins bilaga framgår vilka åtgärder som planeras genomföras till 2030. Hembygd förenings får gärna höra av sig gällande specifika åtgärder i listan. På Upplands Väsby kommuns hemsida [Klimat- och hållbarhetsarbete i kommunen - Upplands Väsby kommun](#) finns ett avsnitt om klimatanpassning där mer information kommer att publiceras.

3. Sammanfattning av ändringar efter remissperioden

De yttranden som inkommit har gett upphov till följande ändringar i strategin:

1. Åtgärd 5 under kategorin översvämning ändras till "Ta fram lokala krisplaner vid översvämning." för att undvika syftningsfel.
2. Åtgärd 1 under kategorin skyfall kompletteras med att kommunen ska föra dialog med de parter som avses.
3. Definition av klimatfaktor ändras till "En komponent av vädersystemet eller en konsekvens av väderhändelser som studerats i klimat- och sårbarhetsanalysen och hur det påverkar olika sektorer i samhället. Klimatfaktorn är ett begrepp för en övergripande komponent som påverkas av det förändrade klimatet." i enlighet med skrivelsen i kommunens klimat- och sårbarhetsanalys från 2022.
4. I bakgrunden läggs en mening till om att det är lagstadgat i plan- och bygglagen att kommunens syn på risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion ska framgå av kommunens översiktsplan.
5. Åtgärd 7 tillkommer under kategorin översvämning. Åtgärden syftar till att ta fram beredskapsplaner för hur brukare når eller nås av personal. Detta kan vara i samband med översvämning och extrem nederbörd, men också när framkomligheten begränsas av följd effekter från extremväder, till exempel vid elavbrott till följd av översvämning eller storm.
6. I strategin läggs ett stycke till om förhållandet till kommunens åtgärdsplan för ekosystemtjänster, naturvårdsplan och vattenplan.
7. Kommunledningskontoret har uppmärksammat på att informationen om att stormar skulle öka i frekvens inte stämmer, och en mening i strategin ändras och använder inte stormar som exempel på extremväder som kan bli mer vanligt förekommande.
8. Åtgärd 1 under kategorin ras, skred och erosion ändras till "Utredning av riskområden för låg stabilitet, skred, ras och erosion, samt identifiering av områden lämpliga för åtgärder."
9. I strategin läggs ett stycke till om vattentjänstplanen.
10. För att förtydliga att det finns fler kända föroreningsförekomster inom kommunen än PFAS och PCB så formuleras ett stycke om.
11. Åtgärd 8 tillkommer under kategorin översvämning. Åtgärden syftar till tillsyn av miljöfarliga verksamheter inom översvämningsdrabbade områden.

Efter interna diskussioner tillkommer även följande ändringar:

12. Skyfall och översvämning byter plats i listan över åtgärder. Detta för att komma i samma ordning som i inledande stycken.
13. Namn på enheter i tabellen ändras utefter den omorganisation som skett på Kontoret för samhällsbyggnad och Kommunledningskontoret.
14. För fyra åtgärder ändras kostnadsuppskattningen i bilagan från <300 000 kr till <100 000 kr. Detta gäller för framtagande av rutiner, och framtagande av en riktlinje.
15. Åtgärd 7 under kategorin skyfall tas bort ur listan. Åtgärden är fortsatt viktig men kommer ingå i åtgärdsplanen för Väsbyån, vilket är ett parallellt projekt. Anledningen är att åtgärden sammanfaller och är beroende av andra skyfallsåtgärder i Runby. Därför är det lämpligt att dessa åtgärders genomförande planeras tillsammans. Det finns redan ett stycke om åtgärdsplanen för Väsbyån som förklarar relationen mellan dokumenten. För att förtydliga läggs det till en mening om att skyfallsleden vid Runby skola ingår i åtgärdsplanen för Väsbyån.

Arbetshandling upprättad 10 april 2025 av

Kristina Lie